

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ МОРСЬКОГО ТРАНСПОРТУ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОДЕСЬКА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ»
СК СМЯ 04-7.5/06-2024
ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ ПРОГРАМ
НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН**

Затверджую
Начальник ВСП «ФКМТ НУ «ОМА»
А.В. Опарін
«14» 09 2024р



СТАНДАРТ КОЛЕДЖУ

СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ

ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ ПРОГРАМ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

СК СМЯ 04-7.5/06-2024


Схвалено на засіданні
Педагогічної ради коледжу
«30» серпня 2024 р.
Протокол № 1

Передмова

1 **РОЗРОБЛЕНО** робочою групою Ради з якості ВСП «ФКМТ НУ «ОМА»

2 **ЗАТВЕРДЖЕНО** Рішенням Педагогічної ради коледжу
«30» серпня 2024 р. Протокол № 1

Начальник коледжу

 А.В. Опарін

3 **ВВОДИТЬСЯ В ДІЮ**

Наказом начальника ВСП «ФКМТ НУ «ОМА» від 17 вересня 2024 р. № 46
Дата введення 17 вересня 2024 р.

4 **ТЕРМІН ДІЇ** – до скасування або введення в дію нового **ПОЛОЖЕННЯ**

5 Періодична **ПЕРЕВІРКА** проводиться з інтервалом, що не перевищує 12 місяців

6 **ЗМІНИ ДО ПОЛОЖЕННЯ** розробляються при зміні вимог нормативних документів, на підставі яких воно було розроблено

7 **ПОГОДЖЕНО**

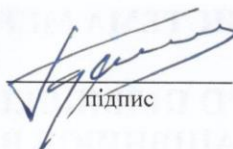
Заступник начальника
з навчальної роботи – уповноважений
з якості


підпис

Е.Ф. Малай
ініціали, прізвище

17.09 2024 р.

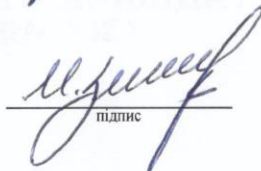
Заступник начальника
з навчально-виробничої роботи


підпис

В.П. Курганский
ініціали, прізвище

17.09 2024 р.

Заступник начальника з виховної
роботи


підпис

І.В. Іцкалев
ініціали, прізвище

17.09 2024 р.

8 **ВВЕДЕНО** ЗАМІСТЬ СК СМЯ 04-7.5/06-2021

ЗМІСТ

1	Загальні положення	4
2	Визначення	4
3	Структура та зміст програми навчальної дисципліни	5
4	Порядок оформлення та затвердження програми навчальної дисципліни	6
5	Розподіл копій програми навчальної дисципліни	6
	Додаток 1 Зразок титульного листа програми навчальної дисципліни	
	Лист реєстрації змін СК СМЯ 04-7.5/06-2024	
	Лист ознайомлення персоналу підрозділу з документом СК СМЯ 04-7.5/06-2024	

1 Загальні положення

1.1 Порядок розроблення та затвердження програм навчальних дисциплін (далі – Порядок) у Відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж морського транспорту Національного університету «Одеська морська академія» (далі – ВСП ФКМТ НУ «ОМА») визначає основні вимоги до складання та оформлення програм навчальних дисциплін викладачами коледжу.

1.2 Порядок розроблено відповідно до:

- Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII;
- Закону України «Про фахову передвищу освіту» від 6 червня 2019 року № 2745-VIII;
- Постанови КМУ від 23.11.2011 р. №1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікації»;
- Постанови КМУ від 30.12.2015 р. №1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти»;
- СК СМЯ 03-7.5/01 – 2021 «Положення про організацію освітнього процесу в ВСП ФКМТ НУ «ОМА»;
- «Порядку розроблення та затвердження робочих програм навчальних дисциплін» №2-03-26 НУ «ОМА».

1.3 Порядок обов'язковий для застосування у роботі викладачів коледжу при складанні програм навчальних дисциплін (надалі – ПНД) що забезпечують освітній процес у відповідності до стандарту фахової передвищої освіти / освітньо-професійної програми.

2 Визначення

Для розроблення ПНД вживаються терміни, які визначені у Законі України «Про фахову передвищу освіту», Національної рамки кваліфікації та Національному освітньому глосарії (вища освіта) 2014 року, у такому значенні:

Автономність і відповідальність – здатність самостійно виконувати завдання, розв'язувати задачі і проблеми та відповідати за результати своєї діяльності.

Атестація – встановлення відповідності засвоєних здобувачами фахової передвищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів фахової передвищої освіти.

Європейська кредитна транспортно-накопичувальна система (ЄКТС) – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів фахової передвищої освіти.

Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача фахової передвищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС.

Знання – осмислена та засвоєна суб'єктом наукова інформація, що є основою його усвідомленої, цілеспрямованої діяльності. Знання поділяються на емпіричні (фактологічні) і теоретичні (концептуальні, методологічні).

Компетентність – динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти.

Комунікація – взаємозв'язок суб'єктів з метою передавання інформації, узгодження дій, спільної діяльності.

Кредит ЄКТС – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача фахової передвищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС.

Освітня (освітньо-професійна) програма – система освітніх компонентів на рівні фахової передвищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач фахової передвищої освіти.

Результати навчання – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-професійною програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти.

Розуміння – теоретичний (концептуальний) рівень опанування знань / навчальної інформації, що дає змогу не лише фактично знати, що, де і коли відбувається та відтворювати / перелічувати відомі факти, а й інтерпретувати інформацію та пояснювати, чому і як відбувається / здійснюється те чи інше явище.

Це означає вміння інтерпретувати вивчене, пояснити факти, правила, принципи; перетворити словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань.

Уміння – здатність застосувати знання та розуміння для виконання завдань і розв'язання задач і проблем.

Уміння поділяються на когнітивні (інтелектуально-творчі) та практичні (на основі майстерності з використанням методів, матеріалів, інструкцій та інструментів).

3 Структура та зміст програми навчальної дисципліни

3.1 ПНД оформлюється як окремий документ, що містить титульну сторінку, зворот титульної сторінки та розділи: загальний опис навчальної дисципліни; статус дисципліни (обов'язкова чи вибіркова); передумови для вивчення дисципліни; очікувані результати навчання з дисципліни; зміст, програму, структуру (тематичний план) навчальної дисципліни; теми практичних (семінарських), лабора-

торних занять; завдання для самостійної роботи; індивідуальні завдання; форми контролю; засоби діагностики результатів навчання; схему нарахування балів за навчальною дисципліною; інструменти, обладнання та програмне забезпечення; рекомендовану літературу; інформаційні ресурси в Інтернеті; зміни та доповнення до програми навчальної дисципліни.

Форми ПНД наведена у додатку. Рекомендації щодо змісту розділів наведено курсивом.

4 Порядок оформлення та затвердження програми навчальної дисципліни

4.1 ПНД розробляє провідний викладач (лектор) або група викладачів циклової комісії, які забезпечують викладання навчальної дисципліни. Відповідальним за своєчасність та якість підготовки ПНД є голова циклової комісії.

4.2 ПНД, яка закріплена у навчальному плані за декількома цикловими комісіями, розробляє авторський колектив цих циклових комісій.

4.3 ПНД розглядається та схвалюється на засіданні циклової комісії (засіданнях циклових комісій), підписується головою циклової комісії, розглядається методичною радою та затверджується начальником коледжу.

4.4 У випадку суттєвих змін змісту, структури або обсягу навчальної дисципліни ПНД підлягає перегляду і затвердженню згідно чинного Порядку.

При необхідності внесення незначних змін до ПНД оформлюється відповідний аркуш змін. Затвердження змін здійснюється відповідно до п. 4.3 цього Порядку.

5 Розподіл копій програми навчальної дисципліни

5.1 Копії ПНД зберігаються:

- на циклової комісії;
- у методичному кабінеті.

5.2 Електронна версія ПНД у форматі PDF розміщується цикловою комісією у системі дистанційного персоніфікованого доступу до навчально-методичних та інформаційних матеріалів та надається в методичний кабінет.

5.3 Методичний кабінет коледжу формує електронну базу даних усіх ПНД.

Додаток 1

Зразок титульного листа програми навчальної дисципліни

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ МОРСЬКОГО ТРАНСПОРТУ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОДЕСЬКА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник коледжу

_____ А.В. ОПАРІН

«__» _____ 20__ р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИЦИПЛІНИ

(назва навчальної дисципліни)

Освітньо-професійний ступінь _____

Галузь знань _____

Спеціальність _____

Спеціалізація _____

Відділення _____

Циклова комісія _____

20__ р.

Програма навчальної дисципліни

_____ (назва навчальної дисципліни)

розроблена відповідно до освітньо-професійної програми

_____ (назва освітньо-професійної програми)

Розробник (и) _____

(П.І.Б. посада)

Програму схвалено на засіданні циклової комісії

_____ (повна назва комісії)

Протокол від _____ 20 ____ р. № _____

Голова циклової комісії _____

/ П. І. Б./

_____ /підпис/

1 Загальний опис навчальної дисципліни

Мета та завдання вивчення навчальної дисципліни _____

Мова навчання _____

Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова) _____

Передумови для вивчення дисципліни _____

Навчальна дисципліна забезпечує реалізацію вимог розділу _____ (функція _____)
Кодексу з підготовки і дипломування моряків та несення вахти, з поправками *

* Для освітньо-професійних програм, які передбачають присвоєння випускникам звань осіб командного складу морських суден

Навчальна дисципліна забезпечує набуття перелічених нижче компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.

Компетентності _____

(Навести перелік компетентностей, визначених освітньо-професійною програмою)

Програмні результати навчання _____

(Навести перелік програмних результатів навчання досягнення, яких забезпечується навчальною дисципліною)

Кількість кредитів ЄКТС _____

Форма підсумкового контролю _____

2 Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Успішне завершення програми навчальної дисципліни « _____ » передбачає здобуття курсантом (студентом) наступних результатів навчання за навчальною дисципліною:

(Навести результати навчання, які повинен продемонструвати здобувач фахової передвищої освіти в результаті вивчення навчальної дисципліни.

Для освітньо-професійних програм, які передбачають надання здобувачам фахової передвищої освіти звання осіб командного складу морських суден, у відповідних навчальних дисциплінах обов'язково необхідно врахувати набуття знань, умінь та навичок згідно стандартів компетентності, передбачених відповідними розділами Кодексу з підготовки і дипломування моряків та несення вахти, з поправками та відповідними модельними курсами Міжнародної морської організації).

3 Зміст програми, структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Навчальне навантаження (години)								Відповідність модельному курсу Міжнародної морської організації***
	Денна форма навчання				Заочна форма навчання				
	Кількість аудиторних годин*	Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні роботи	Кількість аудиторних годин*	Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні роботи	
Розділ 1 (назва)									
Тема 1 (назва)									
Тема 2 (назва)									
Разом за розділом 1									X
Розділ 2 (назва)									
Тема 1 (назва)									
Тема 2 (назва)									
Разом за розділом 2									X
Всього аудиторних годин									X
Самостійна робота (години)									X
з них на виконання індивідуального завдання**									X
Загальний обсяг годин навчальної дисципліни									X

*Аудиторне навантаження є орієнтовним і не може бути збільшеним ніж зазначено у навчальному плані.

**Вказати вид індивідуального завдання, передбаченого навчальним планом.

***Для освітньо-професійних програм, які передбачають присвоєння випускникам звань осіб командного складу морських суден

(Навести розподіл навчального часу за формами навчання, обсягом аудиторного навантаження відповідно до навчального плану. Індивідуальне завдання виконується як самостійна робота в межах загального обсягу годин)

4 Теми практичних (семінарських) занять, теми лабораторних занять

(зазначити необхідне)

Теми практичних (семінарських) занять (за наявності)

№ з/п	Назва теми	Перелік інструментів, обладнання та програмного забезпечення, використання яких передбачає виконання практичних (семінарських) занять (за потребою)
1		
2		
3		
...		

Теми лабораторних занять (за наявності)

№ з/п	Назва теми	Перелік інструментів, обладнання та програмного забезпечення, використання яких передбачає виконання лабораторних занять (за потребою)
1		
2		
3		
...		

(Зазначити тематику для кожного виду навчального заняття; якщо для денної та заочної форми навчання передбачена різна тематика, навести окремо для кожної форми навчання)

5 Завдання для самостійної роботи

Навести перелік тем для виконання самостійної роботи, необхідних для опрацювання навчального матеріалу.

Самостійна робота з навчальної дисципліни може включати:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- самостійне опрацювання окремих розділів навчальної дисципліни.
- підготовка до лабораторних/семінарських/практичних/тренажерних занять;
- виконання індивідуальних завдань (рефератів, аналітичних оглядів, перекладів, контрольних робіт; розрахункових, графічних та розрахунково-графічних робіт);
- виконання курсових робіт (проектів).
- самостійне опрацювання окремих розділів навчальної дисципліни.

6 Індивідуальні завдання

Зазначити види індивідуальних завдань, передбачених навчальним планом (виконання рефератів, аналітичних оглядів, перекладів тощо; контрольних робіт; розрахункових, графічних та розрахунково-графічних робіт; курсових проєктів (робіт)).

Види індивідуальних завдань	Денна форма навчання	Заочна форма навчання

Навести тематику, стислий опис змісту кожного із завдань.

7 Методи контролю

Зазначити форми і методи контролю. Контроль навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти здійснюється у вигляді поточного та семестрового контролю.

Поточний контроль може включати:

- контроль опрацювання та оцінювання засвоєного теоретичного матеріалу;
- контроль виконання та оцінювання практичних (лабораторних), тренажерних занять;
- контроль виконання та оцінювання індивідуальних завдань (захист, за необхідності);
- контроль виконання, захисту та оцінювання курсової роботи (проекту).

Форма семестрового контролю: екзамен / залік.

Залік зараховується як успішне виконання всіх видів поточного контролю.

Семестровий екзамен – форма підсумкового контролю засвоєння теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни.

Методи контролю повинні забезпечувати демонстрацію та оцінювання результатів навчання за навчальною дисципліною.

Методи демонстрації результатів навчання за навчальною дисципліною

№ з/п	Результати навчання	Методи демонстрації	Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, які використовуються для демонстрації здобутих результатів навчання за навчальною дисципліною (за потребою)

(Навести методи демонстрації за кожним результатом навчання за навчальною дисципліною: усна відповідь на питання теоретичного матеріалу, тестування з певного розділу (теми), з певних окремих питань лекційного курсу; розв'язання задач, вправ, виконання певних розрахунків тощо; письмова контрольна робота, передбачена навчальним планом; виконання лабораторних робіт; виступ на практичних/семінарських заняттях; захисту індивідуального завдання, виконання завдань на тренажерах, тощо)

8 Схема нарахування балів за навчальною дисципліною та критерії оцінювання

Оцінка за шкалою ЗФПО	Оцінка за національною шкалою	Критерії

(Наведено для прикладу. Критерії оцінювання формуються залежно від запровадження в ЗФПО шкали оцінювання).

Критерії оцінювання

Оцінка «А» (відмінно) виставляється у разі, якщо курсант (студент):

- демонструє відмінні знання та виконує завдання з незначною кількістю помилок;
- без допомоги викладача знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності;
- глибоко та всебічно розкриває зміст питань, які обговорюються, аргументовано та логічно викладає матеріал, володіє культурою мови;
- показує вміння формулювати висновки та узагальнення за питаннями теми, здатність аналізувати навчальний матеріал;
- виявляє творчий підхід до виконання індивідуальних проєктів і завдань;
- виконує і акуратно оформлює завдання для самостійної роботи;
- самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них.

Оцінка «В» (добре) виставляється у разі, якщо курсант (студент):

- демонструє знання вище середнього рівня та виконує завдання з кількома помилками;
- знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх відповідно до цілей, пос-

тавлених викладачем;

- розкриває згідно з програмою дисципліни зміст питань, які обговорюються, але допускає окремі неточності;
- формулює висновки та узагальнення з окремих питань, логічно викладає свої знання;
- виконує індивідуальні проекти і завдання для самостійної роботи;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, оцінює окремі нові факти, явища, ідеї.

Оцінка «С» (добре) виставляється у разі, якщо курсант (студент):

- демонструє знання середнього рівня та виконує завдання з кількома помилками або окремими неточностями;
- вільно розв'язує задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, добирає аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;
- розкриває згідно з програмою дисципліни зміст питань, які обговорюються, але не досить повно й аргументовано викладає матеріал;
- формулює висновки з окремих питань;
- виконує індивідуальні проекти і завдання для самостійної роботи з певною кількістю помилок;
- вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, здатний застосовувати його на практиці.

Оцінка «D» (задовільно) виставляється у разі, якщо курсант (студент):

- демонструє задовільні знання та виконує завдання з певною кількістю суттєвих недоліків;
- не виявляє належної активності при обговоренні питань;
- відповідає на окремі питання;
- формулює висновки з окремих питань;
- виконує індивідуальні проекти і завдання для самостійної роботи, але не виявляє належної старанності;
- може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень.

Оцінка «E» (задовільно) виставляється у разі, якщо курсант (студент):

- демонструє знання на рівні мінімальних вимог та виконує завдання зі значною кількістю суттєвих недоліків;
- відповідає на окремі питання, які обговорюються;
- виконує завдання для самостійної роботи зі значною кількістю суттєвих недоліків;
- не виявляє належної активності при обговоренні питань;
- неохайно виконує індивідуальні завдання;
- володіє матеріалом на початковому рівні, значну частину матеріалу відтворює на репродуктивному рівні.

Оцінка «FX» (незадовільно) виставляється у разі, якщо курсант (студент):

- не володіє навчальним матеріалом на рівні мінімальних вимог;
- не здатний виконати завдання у повному обсязі;
- поверхнево розкриває зміст питань, які розглядаються, будуючи відповіді на звичайному повторенні навчального матеріалу без його осмислення;
- допускає суттєві помилки під час усних та письмових відповідей;
- неохайно виконує індивідуальні завдання;
- не виявляє активності на заняттях при обговоренні питань;
- не виявляє старанності при виконанні завдань для самостійної роботи.

9 Рекомендована література

Основна

- 1.
- 2.
- 3.
- ...

Допоміжна

- 1.
- 2.
- 3.
- ...





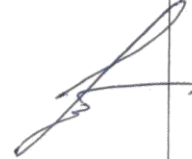
(Навести основні та допоміжні літературні джерела, які необхідні для вивчення навчальної дисципліни)

10 Інформаційні ресурси в Інтернеті

- 1.
- 2.
- 3.
- ...

(зазначити електронні адреси сайтів мережі Інтернет з поясненням, які матеріали можуть бути використані для вивчення навчальної дисципліни)

**ЛИСТ ОЗНАЙОМЛЕННЯ ПЕРСОНАЛУ ПІДРОЗДІЛУ З ДОКУМЕНТОМ
 СК СМЯ 04-7.5/06-2024**

ПІБ	Посада	Термін ознайомлення	Підпис	Дата ознайомлення (по факту)
Болішук О.В.	зав. ФМК	17.09.2024		17.09.2024
Куценко Л.Ю.	методист коледжу	17.09.2024		17.09.2024
Крупов Т.В.	зав. СВВ	17.09.2024		17.09.2024
Артюх М.В.	зав. СМВ	17.09.2024		17.09.2024
Байков С.М.	зав. ЕМВ	17.09.2024		17.09.2024